

Bijlage 1

Uiteenzetting oud papier inzameling – voorgestelde maatregel en huidige situatie

Uitgangspunt Grondstoffenbeleid vanaf 2026

Het is nodig om op onderdelen de afvalinzameling zo aan te passen zodat een volgende stap gezet kan worden in de afvalpreventie en afvalscheiding om zo de VANG kilo's verder te beperken, het scheidingsresultaat verder te verbeteren om een zo hoog mogelijk recyclingresultaat te behalen.

Dit geeft aanleiding om de huidige OPK-inzameling te herzien en per 1 januari 2027 beleid vast te stellen.

In deze bijlage wordt Maatregel 8-a van Grondstoffenbeleid vanaf 2026 nader uitgewerkt:

Inzameling oud papier en karton (OPK): per 1 januari 2027 ontvangen alle huishoudens een minicontainer (240L) aan huis met een inzamelfrequentie van 1x in de 4 weken.

Dit document bevat een uitwerking van Maatregel 8-a (milieu, service en kosten) en geeft achtergrondinformatie van het huidige beleid, werkwijze inzameling OPK, de teruglopende hoeveelheid OPK.

Milieu

Op basis van landelijke cijfers en bevestigd door de afvalinzameling enquête Denk Mee wordt oud papier en karton beter gescheiden met een minicontainer aan huis.

Om in de komende jaren een vervolgstap te zetten richting de VANG- en recycledoelstelling is OPK een belangrijke herbruikbare grondstof die nu deels verdwijnt in de sortibak. Ongeacht wel of geen diftar (restafval betalen per leding en/of gewicht) levert de minicontainer gemiddeld 32% meer papier op dan losse bundels (bron: Handboek VANG HHA OPK).

Afname hoeveelheid OPK

In de inzamelresultaten van het OPK in de gemeente Tytsjerksteradiel, in Friesland en landelijk, laten zien dat de ingezamelde hoeveelheid OPK in totaal afneemt. Er worden minder kilo's per inwoner per jaar ingezameld. Dit zien we ook in de opbrengsten van OPK in de dorpen van onze gemeente. In tabel 2 wordt deze afnemende trend weergegeven.

Tabel 1 – Afnemende trend inzameling OPK door inzamelaars

Jaar	Tytsjerksteradiel		Friesland	
	Hoeveelheid ingezameld OPK (kg/inwoner/jaar)	Afname (%)	Hoeveelheid ingezameld OPK (kg/inwoner/jaar)	Afname (%)
2021	57,7		53,4	
2022	46,5	- 19,4%	47,5	- 11,0%
2023	39,7	- 14,6%	45,6	- 4,0%
Totale afname t.o.v. 2021:		- 31%		- 14,6%

Bron: OARS – cijfers gemeente Tytsjerksteradiel OPK

We zien dat de hoeveelheid OPK afneemt dat door inwoners per jaar aan de weg wordt gezet en door inzamelaars aan-huis wordt ingezameld. De daling van de hoeveelheid OPK die door inzamelaars wordt ingezameld daalt wel sterker dan in heel Friesland. Ten opzichte van 2021 wordt 31% minder OPK ingezameld in 2024. In 2025 zien we dat deze daling verder voorzet.

Kosten

De huis-aan-huis inzameling van OPK door onze eigen buitendienst met een minicontainer is voordeliger en levert meer OPK op dan de wijze waarbij er door verenigingen wordt ingezameld (OPK aan-huis ingezameld in dozen aan de weg) en een subsidieverordening OPK. Dit geldt bij zowel een hoge als lage Marktprijs Oud papier en Karton.

In tabel 2 wordt in een overzicht aangegeven wat de opbrengsten en kosten zijn bij een h-a-h inzameling met minicontainer en met verenigingen inclusief subsidieverordening OPK – voor een laag-middel-hoge marktprijs OPK: 25 euro – 80 euro – 150 euro. Ook is de invloed is op de afvalstoffenheffing voor één- en meerpersoonshuishoudens aangegeven.

Marktprijs OPK	€ 25			€ 80			€ 150		
	Oude situatie*	Nieuwe situatie**	Verschil	Oude situatie*	Nieuwe situatie**	Verschil	Oude situatie*	Nieuwe situatie**	Verschil
Kosten gemeente	€ -148.898	€ -91.698	€ 57.200	€ 66.013	€ -563	€ 65.450	€ 31.121	€ 115.427	€ 84.305
Aandeel invloed ASH	Verlaging ASH***			Verlaging ASH***			Verlaging ASH***		
EPH	€ -3,48	€ 3,48		€ -3,98	€ 3,98		€ -5,13	€ 5,13	
MPH	€ -4,97	€ 4,97		€ -5,69	€ 5,69		€ -7,33	€ 7,33	

*: Inzameling door verenigingen en garantievergoeding OPK

** : Inzameling eigen dienst, met minicontainers 1x p.4wkn

***: Let wel: over alle kosten wordt nog 11% overhead toegerekend voor het uiteindelijke tarief ASH

ASH : Afvalstoffenheffing

EPH: Eenpersoonshuishouden

MPH: Meerpersoonshuishouden

Tabel 2 Uitwerking kosten gemeente oude en nieuwe situatie – inzameling OPK

Door de gemeenteraad is gekozen om de baten van de inzameling OPK toe te kennen aan verenigingen, daardoor leidt een eventueel voordeel uit de papierinkomsten niet tot een verlaging van de afvalstoffenheffing. en is de afvalstoffenheffing dus hoger voor alle huishoudens . Daarnaast zorgt de garantieprijs voor het verhogen van de afvalstoffenheffing, vooral bij een lagere marktprijs OPK.

De inzameling OPK is minder kwetsbaar en minder afhankelijk van externe factoren wanneer de gemeente dit zelf verzorgt. De inzameling van deze stroom is gelijk als die van de biobak en sortibak. Dit betekent ook dat de interne bedrijfsvoering efficiënter en meer kostenefficiënt uitgevoerd kan worden.

De organisatie van de huidige manier van OPK-inzameling kost de gemeente veel tijd en personele inzet: communicatie met de verenigingen over inzameldata en afstemming hierover duurt lang. Het opstellen van een afvalkalender is elk jaar een taak die daarom relatief (erg) veel tijd kost. Wanneer er zich een bijzondere gebeurtenis zich voordoet, zoals de coronamaatregelen, komt de kwetsbaarheid van de huidige inzameling tot uiting. Er is veel communicatie en afstemming nodig om de inzameling zo goed als mogelijk voort te zetten. Wanneer de gemeente de OPK-inzameling verzorgt, wordt dit onderdeel van de reguliere afvalinzameling en kan deze tijd benut worden voor andere taken binnen de uitvoering van de maatregelen binnen het Grondstoffenbeleid.

De inzameling van oud papier en karton per definitie geld. De inzameling van OPK leidt tot kosten en is er geen sprake van een batig saldo.

Binnen het gesloten stelsel van de afvalstoffenheffing horen zowel alle baten als lasten die betrekking hebben op afval, inclusief oud papier. Voor het opvangen van grote wijzigingen – hoog en laag - heeft Tytsjerksteradiel een voorziening. Door de OPK inzameling met een minicontainer te verzorgen, blijven de kosten en opbrengsten binnen de afvalstoffenheffing.

In de nieuwe situatie, waarbij alle inwoners een minicontainer ontvangen en het OPK wordt ingezameld door de eigen dienst betekent dit dat er milieu- en kostenefficiënter wordt ingezameld. Dit heeft invloed op de hoogte van de afvalstoffenheffing en betekent een verlaging voor alle huishoudens van Tytsjerksteradiel.

Service

De service is voldoende voor de inzameling van OPK, bij een frequentie van 1 x in de 4 weken. De meeste gemeenten in Nederland en alle omliggende regiogemeenten hanteren deze inzamelingsfrequentie (zie bijvoorbeeld o.a. de gemeente Achtkarspelen en Smallingerland). Ook wijzigt dit niet met wat de inwoners nu gewend zijn. In de afvalapp worden de inzameldata weergegeven. 79% van de huishoudens maakt gebruik van deze afvalapp.

7.4.4 Juridische punten

De huis-aan-huis inzameling van OPK door onze eigen buitendienst met een minicontainer voldoet aan de juridische eisen en is er geen sprake meer van schaarse subsidies/rechten. Daarmee voldoet het college aan het rechtsgelijkheidsbeginselen handelt het college rechtmatig.

De gemeente zamelt in de huidige situatie via Omrin huishoudelijke afvalstoffen in en voor de inzameling en verwerking van OPK van huishoudens is dit vastgelegd in een overeenkomst tussen Omrin en de gemeente. In 2025 wordt de inzameling en verwerking van OPK opnieuw aanbesteed. De uitkomsten kunnen invloed hebben op de huidige financiële uitgangspunten.

Het is de OPK-verenigingen vanaf de vaststelling van het GBP 2020-2025 bekend dat de manier van inzamelen bij het opstellen van nieuw beleid opnieuw aan de raad voorgelegd zal worden. Wanneer de gemeente de OPK-inzameling gaat verzorgen, hebben verenigingen hier geen rol meer in. Vergoedingen aan de verenigingen komen te vervallen. Verenigingen zullen op een andere manier extra inkomen moeten genereren. De wijziging gaat in per 1-1-2027 en voldoet de gemeente aan de juridische regel dat één jaar voordat een subsidieregeling stopt dit kenbaar gemaakt wordt aan belanghebbenden. De verenigingen hebben ruim een jaar de tijd om alternatieve inkomsten te zoeken.

Het ophalen van OPK door verenigingen is een vorm van subsidie die betaald wordt uit de afvalstoffenheffing. Het college ziet geen alternatieve taken voor de verenigingen binnen de huidige afvalinzameling die een meerwaarde hebben voor het realiseren van de VANG-doelstellingen of andere werkzaamheden.

Om de waardering te laten blijken voor de inzet en verzorging van de OPK-inzameling van de afgelopen jaren is een afkoopregeling mogelijk wel op zijn plaats. De verenigingen zijn echter al vroeg in het proces geïnformeerd over deze nieuwe situatie en weten dat inkomsten zullen dalen.

Wanneer de raad een ander alternatief voorstelt, moet de raad wel beseffen dat dit het rechtsgelijkheidsbeginsel raakt wanneer alleen de OPK-verenigingen hier recht op hebben en geen andere verenigingen.

Wanneer het alternatief daarnaast geen meerwaarde biedt voor de afvalinzameling, dan kan, wanneer een raad besluit om toch subsidie te verstrekken, vanwege juridische redenen geen aanspraak worden gedaan op de ASH. De ASH is immers 100% dekkend

voor de inkomsten versus de inzamel- en verwerkingskosten van het huishoudelijke afval van onze inwoners. Hier zal dan vanuit andere begrotingsposten invulling aan moeten worden gegeven.

Achtergrondinformatie landelijke en regionale afwegingen alternatieven

Op landelijk niveau gaan steeds meer gemeenten (ook in Fryslân) over, vanwege de structurele lage marktprijs voor OPK, op het inzamelen van OPK in eigen beheer met minicontainers. Gemeenten dicht bij huis zoals De Fryske Marren (DFM), Súdwest-Fryslân (SWF) en Leeuwarden, hebben de afgelopen jaren besluiten genomen op het gebied van OPK-inzameling. In alle gemeenten krijgen huishoudens een minicontainer voor OPK. Gemeente Noardeast-Fryslân besluit dit najaar over de OPK-inzameling. Het college stelt de raad voor om OPK-inzameling zelf te verzorgen met minicontainers.

DFM en SWF kozen voor een alternatief in de vorm van een afkoopregeling. In beide gemeenten was er geen sprake van een garantievergoeding zoals in Tytsjerksteradiel en moesten verenigingen bij een lage marktprijs per 1 januari 2021 betalen voor de inzameling van het OPK. De afkoopregeling van DFM bestond uit: verenigingen die ophouden met inzamelen van OPK, kregen 100% van de netto vergoeding over de afgelopen jaren nog 3 jaar lang uitbetaald. De afkoopregeling van SWF bestond uit: verenigingen en instelling die vanaf 2021 stopten met inzamelen, de volgende 3 jaar aflopend nog 75%, 50% en 25% uitbetaald kregen van het bedrag dat zij over 2020 hadden.

Redenen voor deze gemeente was dat de verenigingen en instanties de tijd hebben om andere manieren te vinden om inkomsten te genereren.

Dan is er nog een andere vorm die Leeuwarden hanteert als alternatief. Hier worden tot 2026 OPK- verenigingen ingezet om de minicontainers voor OPK juist achter de achterlader te plaatsen van Omrin. Bij Omrin wordt aangegeven aan dat de achterladers beperkt beschikbaar zijn en niet actief vervangen worden. Ook bij andere aanbieders in de afvalmarkt zijn de achterladers minder goed leverbaar. De reden hiervoor is dat het inzamelen van het afval met zijladers al een geruime periode de nieuwe norm is voor het inzamelen van afval. Vanaf komend jaar worden de vrijwilligers van verenigingen niet meer ingezet, omdat dit geen toegevoegde waarde heeft voor de afvalinzameling. Verenigingen krijgen een afbouwregeling voor hun huidige vergoeding, met een afbouw vanaf 2027 die volledig stopt in 2030.

Historie

De afgelopen jaren is er met de raad op diverse momenten informatie gedeeld over de inzameling van Oud papier en karton. Deze informatie is terug te vinden in de stukken. Voor de achtergrondinformatie wordt u verwezen naar deze stukken.

Foech fan de ried / kolleezje

Het is de bevoegdheid van de raad om een besluit te nemen over de toekomst van de inzameling van oud papier per 1 januari 2027. Het college voert vervolgens het besluit uit.

Beleid huidige wijze OPK-inzameling

Op 10 juni 2021 is door de raad besloten dat aangewezen inzamelaars per kalenderjaar één keer in de vier weken/maand het huishoudelijk OPK inzamelen (11 x per jaar wanneer er in de zomerperiode een inzameling vervalt).

Er is gekozen voor een uniforme inzamel frequentie voor de gehele gemeente zodat elke inwoner in Tytsjerksteradiel op hetzelfde serviceniveau zijn/haar oud papier kan scheiden, dit als onderdeel van het Grondstoffenbeleidsplan 2020-2025 en in lijn met de afvaldriehoek (bestaande uit milieu, kosten en service).

In het kader van de uitvoering van de gemeentelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen is de gemeente met diverse andere gemeenten in Fryslân een samenwerking (in de jaren 80) aangegaan om op zo efficiënt mogelijke wijze afvalstoffen te kunnen inzamelen en verwerken. De organisatie die hiervoor in het leven is geroepen is OLAF (Afvalsturing Friesland en Friesland Milieu) en vanaf 2004 bekend onder de handelsnaam Omrin. Vanuit de zorgplicht voor de inzameling huishoudelijk afval / oud papier en karton is alles er op gericht dit doelmatig en kostenefficiënt uit te voeren.

Vanuit het aanbestedingsrecht is het toegestaan om via 'quasi inbesteden' de inzameling via Omrin te laten plaatsvinden. Bij quasi-inbesteden wordt een opdracht niet publiek aanbesteed, omdat de uitvoering wordt toevertrouwd aan een entiteit die, juridisch gezien, als een verlengstuk van de overheid wordt beschouwd.

De gemeente zamelt dus via Omrin huishoudelijke afvalstoffen in en voor de inzameling van OPK van huishoudens is dit vastgelegd in een overeenkomst tussen Omrin en de gemeente. In 2025 wordt de inzameling en verwerking van OPK opnieuw aanbesteed. De uitkomsten kunnen invloed hebben op de huidige financiële uitgangspunten.

Voor de OPK-inzameling wijst het college jaarlijks verenigingen/scholen aan met een aanwijzingsbesluit en bijbehorende voorschriften ten aanzien van veilig inzamelen en een optimale, kostenefficiënte en nette bedrijfsvoering.

Inzamelaars kunnen bij het inventarisatieformulier OPK-inzameling kiezen voor twee manieren van inzamelen:

- OPK-inzameling met eigen middelen waarbij het OPK op een centrale plaats in een inzamelcontainer van Omrin wordt gedaan;
- OPK-inzameling met kraakpersauto van Omrin.

De al jarenlang gehanteerde beleidslijn is dat de inzameling en verwerking van het OPK door Omrin plaatsvindt en dat inzameling niet door andere derden plaatsvindt. In het verleden zijn eerdere verzoeken van inzamelaars om het OPK door derden in te zamelen afgewezen. In het najaar van 2021 zijn in de raad de inzamelkosten OPK met inzamelcontainers en kraakpersauto's van Omrin behandeld en is door de gemeente een marktverkenning gedaan bij diverse inzamelaars. Hieruit bleek dat de inzamelkosten van Omrin overeenkomen met de andere inzamelaars en daarmee niet uit de pas lopen. Omdat er door Omrin jaarlijks is geïndexeerd, gaan we ervan uit dat dit op dit moment nog steeds de situatie is.

Toelichting

Er is sprake van een 'getrapte inzameling'. In het kader van de afvalstoffenverordening verbindt de gemeente voorwaarden en stelt zij beperkingen aan de aanwijzing voor de inzameling van OPK, waarbij rekening wordt gehouden met de overeenkomst met Omrin en met afwegingen van doelmatigheid en efficiency, en kan door inzamelaars met containers van Omrin of met kraakperswagens van Omrin worden ingezameld en is het niet mogelijk om met kraakperswagens van andere partijen in te zamelen. Dit beleid is in eerdere jaren ook naar andere inzamelaars gevolgd.

De verrekening van de kosten/opbrengsten van OPK met de inzamelaars wordt uitgevoerd door Omrin, omdat de afspraak is dat de inzameling van OPK in Tytsjerksteradiel alleen via inzamelcontainers en kraakpersauto's van Omrin wordt verzorgd. De gemeente keert de subsidievergoedingen OPK uit aan de inzamelaars. Inzamelen met kraakpersauto's van derden geeft een grote ongewenste verandering in de bedrijfsvoering van Omrin en de gemeente op het gebied van een doelmatige en efficiënte inzameling aangaande planning en administratie.

Garantievergoeding

Alle aangewezen inzamelaars hebben op basis van de inzamelwijze recht op een garantievergoeding, door de raad vastgesteld in de Subsidieverordening OPK 2022.

De huidige Subsidieverordening Oud Papier en Karton 2022 en geldende garantieprijzen vanuit de gemeente zijn:

- OPK-inzameling met eigen middelen en met een inzamelcontainer van Omrin: € 50,- per ton;
- OPK-inzameling met kraakpersauto van Omrin : € 30,- per ton.

De vergoedingen worden maandelijks (wanneer er sprake is van een positieve opbrengst) aan de verenigingen uitgekeerd. De gemeente betaalt de kosten van de inzamelmiddelen (kosten kraakpersauto Omrin of containerkosten Omrin) vanuit de opbrengst van het OPK. Bij een lage marktprijs OPK wordt dit betaald vanuit de afvalstoffenheffing.

Aan het einde van het kalenderjaar volgt een eventuele nabetaling aan de verenigingen wanneer de gemiddelde marktprijs voor OPK, na aftrek van de inzamelkosten, onder de garantieprijs ligt.

Elk huishouden draagt bij aan de inzameling van OPK en de uitbetalingen vanuit de subsidieverordening, in de vorm van afvalstoffenheffing voor een eenpersoons- of meerpersoonshuishouden.

De verrekening van de kosten/opbrengsten van OPK met de inzamelaars is vanaf 2023 uitbesteed aan Omrin. De aanleiding hiervoor was het wegnemen van een deel van de onrechtmatigheid door de geldstromen van de OPK-inzameling via Omrin te laten verlopen en de subsidievergoedingen OPK door de gemeente te laten uitkeren. De raad is hiervan op de hoogte gesteld en heeft de Subsidieverordening Oud Papier en Karton en de nieuwe werkwijze op 21 april 2022 vastgesteld.

Op basis van aanvragen en vragen in het proces is in mei 2024, vanwege een betere uitleg van de algemene lijn van het beleid, het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening nader geduid en verduidelijkt. Het collegebesluit is via de collegebesluitenlijst met de raad gedeeld.

Algemene uitvoering OPK-inzameling Tytsjerksteradiel

De inzameling van het OPK vindt plaats door aangewezen inzamelaars met eigen middelen (auto's met aanhanger, bestelbusjes) in combinatie met een container van Omrin of met kraakpersauto's van Omrin. Tabel 1 laat zien hoe in de dorpen het OPK wordt ingezameld.

Tabel 1 - Wijze van inzamelen in de dorpen (2024)

Dorp	Inzamelmethode	Inzamelfrequentie
Aldtsjerk (OBS Sinnehonk)	Eigen middelen + inzamelcontainer Omrin	1x per maand (11x per jaar)
Burgum (Wetterwille)	Kraakpersauto Omrin	1x per 4 weken (13x per jaar)
Earnewâld (Aldjierskommisje)	Eigen middelen + inzamelcontainer Omrin	1x per maand (11x per jaar)
Eastermar (VV Eastermar)	Eigen middelen + inzamelcontainer Omrin	1x per maand (11x per jaar)
Garyp (Voetbal+ Gymnastiek)	Kraakpersauto Omrin	1x per 4 weken (12x per jaar)
Gytsjerk (beide scholen)	Kraakpersauto Omrin	1x per 4 weken (13x per jaar)
Hurdegaryp (stichting steunfonds)	Kraakpersauto Omrin	1x per 4 weken (13x per jaar)
Jistrum (Joost Wiersma)	Eigen middelen + inzamelcontainer Omrin	1x per maand (12x per jaar)
Mûnein (OBS Kruirêd)	Eigen middelen + inzamelcontainer Omrin	1x per maand (11x per jaar)
Oentsjerk (OBSDe Opstap)	Kraakpersauto Omrin	1x per 4 weken (13x per jaar)
Ryptsjerk (CBS Alpha en dorpshuis Einekoer)	Kraakpersauto Omrin	1x per 4 weken (12x per jaar)
Sumar (Buurtvereniging)	Combinatie kraakpersauto Omrin en eigen middelen+ inzamelcontainer Omrin	1x per maand (11x per jaar)
Tytsjerk (OS De Romte)	Kraakpersauto Omrin	1x per 4 weken (12x per jaar)
Noardburgum	Minicontainer Oud papier en karton (240L), inzameling door gemeente	1x per 4 weken
Suwâld	Minicontainer Oud papier en karton (240L), inzameling door gemeente	1x per 4 weken
Wyns	Minicontainer Oud papier en karton (240L), inzameling door gemeente	1x per 4 weken

In 7 dorpen wordt met kraakpersauto's van Omrin ingezameld, in 5 dorpen met eigen middelen en met een inzamelcontainer van Omrin en 1 dorp maakt gebruik van een combinatie van kraakpersinzameling (dorp) en eigenmiddelen en met een inzamelcontainer van Omrin (voor buitengebied). In 3 dorpen in Tytsjerksteradiel (Wyns, Noardburgum en Suwâld) wordt het OPK door de gemeente met minicontainers aan-huis ingezameld.

Zoals vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening worden, de opbrengsten naar rato van de OPK-opbrengsten in tonnen van de afgelopen 3 jaar verrekend met de beide inzamelaars die in hetzelfde inzamelgebied inzamelen - dit is in meerdere dorpen al jarenlang de werkwijze, momenteel bijvoorbeeld in Gytsjerk en voorheen in Oentsjerk - en wordt de uitvoering van de OPK-inzameling en de opbrengsten van het OPK 50/50 verdeeld. In Hurdegaryp worden de opbrengsten verdeeld over diverse verenigingen en organisaties in het dorp. In andere dorpen als

Garyp, Sumar en Ryptsjerk wordt in kleinere vorm een verdeling gemaakt tussen een of meerdere verenigingen.

Afname hoeveelheid OPK

In de inzamelresultaten van het OPK in de gemeente Tytsjerksteradiel, in Friesland en landelijk, laten zien dat de ingezamelde hoeveelheid OPK in totaal afneemt. Er worden minder kilo's per inwoner per jaar ingezameld. Dit zien we ook in de opbrengsten van OPK in de dorpen van onze gemeente. In tabel 2 wordt deze afnemende trend weergegeven.

Tabel 2 – Afnemende trend inzameling OPK door inzamelaars

Jaar	Tytsjerksteradiel		Friesland	
	Hoeveelheid ingezameld OPK (kg/inwoner/jaar)	Afname (%)	Hoeveelheid ingezameld OPK (kg/inwoner/jaar)	Afname (%)
2021	57,7		53,4	
2022	46,5	- 19,4%	47,5	- 11,0%
2023	39,7	- 14,6%	45,6	- 4,0%
Totale afname t.o.v. 2021:		- 31%		- 14,6%

Bron: OARS – cijfers gemeente Tytsjerksteradiel OPK

We zien dat de hoeveelheid OPK afneemt dat door inwoners per jaar aan de weg wordt gezet en door inzamelaars aan-huis wordt ingezameld. De daling van de hoeveelheid OPK die door inzamelaars wordt ingezameld daalt wel sterker dan in heel Friesland. Ten opzichte van 2021 wordt 31% minder OPK ingezameld in 2024. In 2024 zien we dat deze daling verder voorzet.